

Val- och demokratinämnden

§48

Dnr VN 2021-17

Föreskrifter för hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022

Beslut

Val och demokratinämnden beslutar att anta förslaget till föreskrifter gällande hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022, enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med val- och demokratinämndens tidigare beslut, har kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till föreskrifter gällande hanteringen av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022. Den viktigaste förändringen som framkommer i föreskrifterna är att alla i valet anmälda partier ska ges möjlighet att lämna in och få sina namnvalsedlar distribuerade till de i kommunen fastställda röstnings- och vallokaler. Med anledning av identifierad risk för överklagan och omval i händelse av att ansvaret förflyttas helt till valnämndens kansli, har det tydliggjorts särskilt att respektive parti även fortsättningsvis ansvarar för att säkerställa att det finns tillräckligt med namnvalsedlar i röstnings- och vallokaler.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande gällande föreskrifter för hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022

Bilaga 1 - Förslag till föreskrifter gällande hantering av namnvalsedlar

Beslutande sammanträde

Ordförande frågar om val- och demokratinämnden kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets förslag och finner att val- och demokratinämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Gruppledarna

Norrtälje kommuns författningssamling

Paragrafen är justerad

Förvaltning och avdelning

Handläggare: Johanna Edin
Titel: Nämndsekreterare
E-post: johanna.edin@norrtalje.se

Till: Val- och demokratinämnden

Hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022

Förslag till beslut

Val och demokratinämnden beslutar att anta förslaget till föreskrifter gällande hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022, enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

I enlighet med val- och demokratinämndens tidigare beslut, har kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till föreskrifter gällande hanteringen av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022. Den viktigaste förändringen som framkommer i föreskrifterna är att alla i valet anmälda partier ska ges möjlighet att lämna in och få sina namnvalsedlar distribuerade till de i kommunen fastställda röstnings- och vallokalerna. Med anledning av identifierad risk för överklagan och omval i händelse av att ansvaret förflyttas helt till valnämndens kansli, har det tydliggjorts särskilt att respektive parti även fortsättningsvis ansvarar för att säkerställa att det finns tillräckligt med namnvalsedlar i röstnings- och vallokalerna.

Beskrivning

I allmänna val till riksdag, kommun och region är kommunen enligt lag skyldig att tillhandahålla blanka sedlar och så kallade partivalsedlar till röstnings- och vallokalerna för samtliga partier som nationellt har fått mer än 1% av rösterna i något av de två senaste valen, alternativt har mandat i kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige. När det gäller namnvalsedlar, det vill säga valsedlar med namn på partiernas kandidater, är det respektive partis eget ansvar att tillhandahålla dessa till röstnings- och vallokalerna vid val till riksdag, kommun och region.

Vid genomförandet av de allmänna valen 2018 identifierades ett behov av att se över rutinerna för hanteringen av namnvalsedlar inför kommande val, eftersom särskilt små partier upplever att distributionen till lokalerna är svår att genomföra på grund av begränsade resurser. Mot bakgrund av det fattade val- och demokratinämnden (dåvarande val- och förtroendemannanämnden) beslut om att samtliga anmälda partier ska erbjudas möjlighet att lämna in namnvalsedlar till valnämndens kansli för distribuering till röstnings- och vallokaler vid val till riksdag, kommun och region 2022. Förutom ovan nämnda argument finns det även miljömässiga skäl som talar för att sträva mot en samlad distribution av valsedlarna. Med anledning av det har kommunstyrelsekontoret tagit fram förslag till föreskrifter som ska gälla vid hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022.

Lagkrav

Hantering av valsedlar regleras i Vallag (2005:837) 6 kap.

Koppling till gällande styrdokument

Ej tillämpligt.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

En påtaglig risk har identifierats i och med beslutet om en delvis förändrad hantering av namnvalsedlar, och det rör utmaningen med det logistiska ansvaret av materialet. Vid en omvärldsbevakning har det framkommit att många kommuner aktivt valt att inte ta på sig större ansvar gällande valsedlarna än vad lagen kräver, för att undvika att hamna i en situation där valadministrationen inte kan uppfylla sina stipulerade åtaganden och i värsta fall riskerar överklagan och omval.

I ett delbetänkande från 2020-års valutredning framkommer att ett överförande av ansvar för utläggning av valsedlar från partier till kommunen "som omfattar både *distribution* och utläggning skulle vara alltför riskabelt med anledning av mängden valsedlar. Det skulle i värsta fall kunna leda till överprövning och omval i de fall kommunerna inte klarar *distributionen* av valsedlar" (SOU 2021:7, s. 125, egen kursivering). Samma utredning föreslår istället att "partierna, liksom i dag, ansvarar för distributionen av namnvalsedlarna till val- och röstningslokalerna i den mängd som förväntas gå åt vid röstmottagningen" (SOU 2021:7, s. 126). Dock framgår att förslaget inte hindrar de kommuner som så önskar att ta på sig ett större ansvar för valsedlarna.

Förslaget på föreskrifter för hantering av namnvalsedlar bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Förvaltningens analys och slutsatser

Mot bakgrund av identifierad risk gällande vem som bär det yttersta ansvaret för att namnvalsedlarna finns tillgängliga i röstnings- och vallokalerna, är det viktigt att det i föreskrifterna framgår att respektive parti även fortsättningsvis är den part som måste säkerställa tillgången av namnvalsedlar. Syftet med föreliggande förändring av hantering av namnvalsedlar är att ge alla partier samma möjlighet till distribution av namnvalsedlar, där det tidigare främst varit mindre partier som haft sämre förutsättningar att på egen hand genomföra detta. Således innebär föreliggande förändring inte att valadministrationen tar över ansvaret för hanteringen av namnvalsedlarna. Respektive parti ansvarar fortsättningsvis över att namnvalsedlarna finns tillgängliga i lokalerna under förtidsröstningsperioden och valdagen. Men om partierna önskar kan de lämna in namnvalsedlar till valnämndens kansli innan det fastslagna sista datumet och få hjälp med distributionen. Därefter är det fortsatt partiernas ansvar att hålla sig uppdaterade och distribuera ytterligare namnvalsedlar i händelse av att de skulle ta slut i röstnings- och vallokalerna.

Tidplaner

Ej tillämpligt.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Joakim Appelquist
Stabs- och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 – Förslag till föreskrifter gällande hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022

Beslut skickas till

Gruppledarna
Norrälje kommuns författningssamling

Förslag till föreskrifter gällande hantering av namnvalsedlar i samband med de allmänna valen 2022

Inledning

Vid tidigare val till riksdag, kommun och region har partierna skött hanteringen av sina namnvalsedlar på egen hand utan assistans eller inblandning från valnämndens kansli. Men val- och demokratinämnden har beslutat om att göra vissa förändringar på det området, som ska gälla i samband med de allmänna valen 2022. Följande föreskrifter reglerar ansvarsfördelningen och hanteringen av partiers namnvalsedlar vid val till riksdag, kommun och region 2022.

1. Alla i valet anmälda partier ska ges möjlighet att lämna in och få sina namnvalsedlar distribuerade till de i kommunen fastställda röstnings- och vallokaler.
2. Valnämndens kansli får mandat att fastställa datum för sista inlämningsdag inför de allmänna valen 2022 och rätten att neka att ta emot namnvalsedlar från partier som inte lämnat in enligt fastslagen tid.
3. Respektive parti ansvarar för att säkerställa att det finns tillräckligt med namnvalsedlar i röstnings- och vallokaler. Den lokala valmyndigheten frånskriver sig ansvaret i händelse av att det inte skulle finnas namnvalsedlar tillgängliga under förtidsröstningen och vallokalsröstningen.
4. Röstmottagarna ansvarar fortsättningsvis *inte* över att meddela partierna i händelse av att namnvalsedlarna tar slut i röstnings- och/eller vallokaler.
5. De partier som väljer att inte utnyttja föreliggande assistans från valnämndens kansli, eller som missar sista inlämningsdag, får fortsättningsvis distribuera sina namnvalsedlar på egen hand till de i kommunen fastställda röstnings- och vallokaler. I en sådan situation lämnas namnvalsedlarna direkt till röstmottagarna, som är de enda som tillåts fylla på i valsedelställen.
6. I enlighet med underliggande beslut gäller att samtliga valsedlar som lämnas in till valnämndens kansli ska vara sorterade i buntar om cirka 100 stycken för att underlätta hanteringen.